

Vykort från ca 1910

2017, foto Lillemor Carlsson

C Erikson Spannmål står det på skylten, senare med namnet Rogsmo

På 1870-talet öppnades diverseaffären vid Rogsmo. En av de tidigare ägarna vid Rogsmo hette Klas August Kallerstedt. Hans största affärstid var när O.F.V. -järnväg byggdes. (TGOJ-banan)

1894 inköptes affären av köpman Carl Erikson, far till Allan Rogsmo. Carl Erikson var en framgångsrik affärsman och började handla med spannmål. Han upparbetade den till en av länets förnämsta i sin bransch. Bakom affären var sädesmagasin i det vänstra huset och järnlager i det högra. Bakom järnlagret var hållstall för folk som åkte till Nyköping och nästa stall var för Eriksons egna hästar. 1941 tog sonen Allan över verksamheten och drev den till 1961 då Rune Edman övertog affären och innehade den till nedläggningen 1966.

Almanacka januari 2018 Stigtomta Hembygdsförening

Ÿykort, 1930-tal

2017, foto Lillemor Carlsson

Åströms slakteri, Hallavägen 12.

År 1906 köpte Johan Åström fastigheten, Nyborg 2 och startade slakteri. Han hade tidigare arbetat på slakteriet Tegnebol. Mellan 1915 och 1920 byggdes uthus. Huvudbyggnaden byggdes till 1939. Sonen Tage övertog 1960 men upphörde med sin verksamhet 1972. Sonen Per återupptog sedan verksamheten 1994 och drev den fram till 2011. På väggen till slakteriets gavel hade fotograf David Rundqvist en inglasad reklamskylt med fotografier insatta. Nu bedrivs viltslakteri här.

Almanacka februari 2018 Stigtomta Hembygdsförening

Sörmlands Museum, 1947

Platsen en vårdag 2014, foto Eva Sandström

Oxelgården låg helt nära landsvägen på norra sidan mitt för den gamla allén som fanns upp till prästgården. Gården byggdes av överstelöjtnant Hoppe i samband med eller efter att han byggt Tistad slott 1762-1767. Hoppe fick torpet till disposition. Torpet Oxelgården var i början av 1600-talet även boställe för emeritiepräst och även för prästänkor. Det var en egen brukningsenhet fram till början på 1900-talet då det lades till Kyrkbyn. Ladugården revs omkring 1942 när brandstationen byggdes bredvid. Bostadshuset fanns kvar till början på 1960-talet då den revs i samband med att vägen (riksväg 52) byggdes om. Från torpet Oxelgården, som ägdes av Tistad avstyckades på 1890-talet ett antal tomter efter Nykyrkavägen. Fastighetsbeteckningen Oxelgården 1:xx gäller som fastighetsbeteckning för alla villorna i området Nykyrkavägen-Skolvägen-Klockarvägen-Oxelvägen till och med skolan. Sista boende här var skomakare Berggren med familj.

Almanacka mars 2018 Stigtomta Hembygdsförening

Stigtomta Telefonstation, (Södermanland)

Anna eratelevass as

2017, foto Eva Sandström

[Vykort vid 1900-talets början

Uddbol 1, Hallavägen 2

Uddbol nämns första gången i kyrkböckerna 1806, men husets byggår är troligen senare. På häradskartan finns före järnvägens tillkomst endast 5-6 fastigheter upptagna i hela det blivande samhället, däribland Kyrkbyn, Oxelgården och Uddbol.

Lanthandel bedrevs från 1865. Den 25-årige Lars Ersson med hustru och barn flyttar hit från Malung. Här har också funnits telefonstation, och post fanns till slutet av 1930-talet. Fjärdingsman Malmberg bodde här och var ansvarig för polisdistriktet för de fyra socknarna. Från 1940-talet drev H W Wihr taxirörelse här. Nu är det privatbostad.

Almanacka april 2018 Stigtomta Hembygdsförening

Före tillbyggnad, i bakgrunden järnvägsstation, Andréns fotosamling.

2017, foto Eva Sandström

Berggrens affär, Bärbovägen 2/Nyborg

Gårdfarihandlare Per Svensson från Hallaryd i Småland kommer till Stigtomta och startar 1893 Lanthandel vid Nyborg, men driver den endast i två år då spannmålshandlande Lindblad kommer från Blacksta. Därefter ägs fastigheten av Seth Carlsson från Strångsjö. Handlande Gustaf Berggren hyr först, och köper senare verksamheten. Berggren avled 1930 men affären drevs vidare av hustrun Gerda och döttrarna Alice, Ingrid och Anna Lovisa. Magasinet byggdes 1934 då man i likhet med Rogsmo ville ha möjlighet att handla med spannmål. Sparbanken hade också filial här en tid. 1975 öppnar ICA vid Tengsta och då flyttar Golvmaterial Hans Johanssons AB in och har sin verksamhet här 1976-1982, innan flytten till Nyköping. Därefter var det Pizzeria en tid. Den är nu vid macken

Almanacka maj 2018 Stigtomta Hembygdsförening

Mejeriet, från 1947 Fribergs

Dagens radhusbostäder, foto Eva Sandström

Stigtomta Mejeribolag. Dess arrendator var 1887 greve E. Lewenhaupt. Mejerska var Ida Johansson från Torpa, Östergötland. Maskinist var Johan Gotthard Larsson från Tunaberg. Mejeriföreståndare var bl a Christoffersson och senare Olof Alhammer. Mejeriverksamheten flyttades till Oppeby våren 1940

Friberg & Stills Mekaniska verkstad, rörledningsaffär tog vid efter mejeriets nedläggning. Ägare var P G Friberg. Företaget hade 10 anställda och utförde huvudsakligen plåtarbeten och reparationer av lantbruksredskap. Verkstaden drevs till slutet av 1970-talet. Fastigheten ingick i köpet när greve Nils Mörner från Björksund köpte Cementvarufabriken av P G Friberg 1986. Pegevägen har fått sitt namn av P G Friberg. Verkstadsfastigheten brann ner 1987.

Almanacka juni 2018 Stigtomta Hembygdsförening

1910-talet

1930-tal, efter ombyggnad

TGOJ Stigtomta Järnvägsstation byggdes på 1870-talet då järnvägen mellan Oxelösund och Grängesberg byggdes och invigdes 1877. Stationen var ett naturligt centrum i socknen och härifrån knöts bebyggelse och verksamhet och samhället växte upp under 1900-talets första år. John Johnsson, "JoJo" med familj bodde på övervåningen. Han skötte växlar och vinkade in och av tågen. JoJo åkte till Larslund på dressin och skötte växlarna där. Biljettkassör fanns bakom luckan i väntrummet och gods klarerades. JoJo anlade en liten minigolfbana i grönområdet.

Stationshuset revs hösten 2007. Tre bostäder som byggdes för järnvägsanställda finns kvar.

TGOJ Busstation, Öbergs Kiosk byggdes 1946-47 av Erik och Britta Öberg. Tillsammans med järnvägsstationen var kiosken ett naturligt centrum för traktens ungdomar. Nu finns endast en busskur kvar uppe i backen vid Hallavägen.

Vykort från ca 1940

2017, foto Eva Sandström

Björkhem, Hallavägen 10

Fastigheten är avstyckad 1885 från Bondeby Mellangård, första ägare Gustaf Carch. I början av 1900-talet påbyggdes huset för att kunna upplåtas till olika verksamheter. Post, Telefonväxel, Sybehörsaffär, vilken drevs av Nanny Persson. Därutöver har det alltid varit hyresbostäder. Karl Julius Eklund ägde huset 1942 och tillsammans med sin son byggdes under åren 1942 till 1946 det lilla huset öster därom. Att byggtiden blev så lång berodde på att allt gjordes för hand med skyffel och skottkärra. Man körde schaktmassorna rakt över vägen till platsen där Pensionärshemmet sen byggdes, för att nu ersatts av hyresrätterna vid Hallavägen 13. Sotarmästare Lennart Karlsson ägde sen fastigheten och nu har dottern Lena övertagit den.

Almanacka augusti 2018 Stigtomta Hembygdsförening

1940-tal

2017, foto Eva Sandström

Fritz Konfektions AB, Hallavägen 6

På Nykyrkavägen vid Sandvik startade 1926 bröderna Martin och Fritz Andersson en ekiperingsaffär. Så småningom blev Fritz ensam ägare och 1938 byggdes detta hus och 1941 också en affär i Björkvik. Både Stigtomta och Björkvik avvecklades och på Bagaregatan 33 drevs från 1955 verksamheten vidare. 1970 överlät Fritz firman till Lars Andersson. I fastigheten i Stigtomta fanns därefter bank och försäkringskassa. Senare också taxirörelse. Enligt Andréns bok ska här telefonstationen ha varit en tid efter flytt från Uddböle. Nu är det privatbostad.

Almanacka september 2018 Stigtomta Hembygdsförening

1950-tal, anställda vid Cementfabriken från vänster:
Lasse Valström, Otto Persson, Halvar Karlsson, Kalle Forsman,
Höglund? Bernt Eriksson, Allan Hilding, Arne Lundholm,
Tore Källman, Oskar Forsman.

2017, foto Lillemor Carlsson

Cementfabriken byggdes omkring 1917 och tog sin sand från grusåsen för tillverkning av cementrör av alla storlekar från vägtrummor till täckdickningsrör, vilka det var stor efterfrågan på. De små tegarna med diken emellan lades igen till stora brukningsenheter. Huset och blandningstornet står fortfarande kvar med hobbyverkstäder och garage. I det före detta kontorshuset drivs smådjursklinik.

Almanacka oktober 2018 Stigtomta Hembygdsförening

[Ur Andréns fotosamling, byggtiden

2017, foto Eva Sandström

Stigtomtagården, Hallavägen 1

Den började byggas 1960 och stod färdig 1961. Stigtomta storkommun byggde fastigheten och Svenska kyrkan bidrog med en fjärdedel av byggkostnaden. Man hade kommunkontor, församlingslokaler och bibliotek till slutet av 1980-talet. Kyrkans barntimmar hade verksamhet här från början av 1970-talet. Det var även bostäder i en del av fastigheten. En tid bedrev Landstinget distriktssköterskemottagning och barnvårdscentral i fastigheten.

I dag har Stigtomta-Vrena församling sina lokaler här. Förskoleteamet Helianthus AB har förskola i den ena delen.

[Vykort Konsum, Fridsta och i bakgrunden Mejeriet ca 1930

2017, foto Lillemor Carlsson

Godbo, Stigtomta Konsum, Hallavägen 16 och Fridsta, Hallavägen 18

Fastigheterna avstyckades från Bondeby och bebyggdes med privatbostad 1903. Först bodde här bara hyresgäster, bl a de som arbetade på mejeriet. **Godbo** såldes 1910 till Stigtomta konsumtionsförening. Flera föreståndare fanns under årens lopp, många minns nog Gösta Ahlberg. Man kunde också köpa bensin här. Fram till slutet av 1950-talet drevs konsum med handel över disk samt en separat bröd- och mjölkdel. I samband med ombyggnad till snabbköp byggdes även affären ut mot Hallavägen och fick den form som huset har idag. Nu har Halla Bil & Plåt sin verksamhet här. **Fridsta** ägdes av maskinisten Johan Gotthard Larsson. Flera familjer bodde här. Ett mycket populärt Café och bageri drevs av Gunhild Svensson i många år. Hennes bullar, kakor och tårter var vida kända för sin goda kvalitet.